

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXI

Price 25c

Chicago, Ill. -- Antradienis, Tuesday, March 6, 1981

— VLIKŲ metai

Nr. 40

MONDALE GAVO ANTRA SMŪGI IS HARTO

JAUNA ŠOKĖJŲ PORĄ ITEIKĖ POPIEŽIUI DOVANĄ

POPIEŽIUS BAZILIKOJ PAMINĖJO VILNIUJ PALAIKOTĄ
25 METŲ AMŽIAUS SVĘTĄ KAZIMIERĄ

VATIKANAS. — Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį, kovo 4 d., Sv. Petro ir Povilo bazilikoje per Mišias priėmė iš lietuvių šokėjų poros dovaną.

Popiežius minėjo Sv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. Lietuvos ir Lenkijos karalius Kazimieras gimė Krakuvoje. Popiežius buvo Krakuvos apylinkės vyskupas, lankė Krakuvos universitetą, tai muziejus ir istoriją labai gerai žino. Jis priminė, kad Sv. Kazimieras, eidamas 25-sius metus, mirė Vilniuje. Sekmadienį buvo paminėta 500 metų Sv. Kazimiero mirties sukaktis. Šia proga popiežius pasidžiaugė, kad lietuviai didelį daugumą yra katalikai. Jis labai patenkintas, kad lietuviai katalikai esą vieningi.

Mes meliame glaudžiamie prie širdies visus Lietuvos sūnus ir dukteris, kurie nuo 600 metų buvo tikėjimo ryšys prie Sv. Petro Romoje. — tarė popiežius. — Taip arti, bet tuo pačiu metu jūs esate ir taip toli, jūs esate tikrai brangūs visam pasaulio katalikų Bažnyčios bendruomenėi. — tarė popiežius.

Sv. Kazimieras buvo mūvykės ir duktės, kurioje ir mirė. Jis buvo palaidotas Vilniaus katedroje. — J. Sv. Petro bazilikoje stūdo apie tūkstantis lietuvių tremtinių, gyvenančių Romoje ir atvykusių iš kitur. Daugelis lietuvių moterų ir mergaičių dėvėjo lietuviškus tautinius drabužius. Nei

PERONISTAI LAUKIA GRĮŽTANČIOS IZABELĖS PERONINĖS

PERONO SALININKAI SURINKO TIK 40% BALSŲ,
JIE NENORI BŪTI OPOZICIJOJ

BUENOS AIRES, Argentina. — Praeitą rudienį peronistai gavo tik 40% balsų. Vyriausybę sudarė radikalų partijos pirminkas adv. Raul Alfonsin, o peronistai pasilikę opozicijoje. Bet opozicijoje jie nenori būti. Jie neturi tinkamų vadų, nemoka dirbti parlamentu.

Vieni peronistai suka galvą, o kiti suka kairę. Tikrai jie savo pozicijos nemoka išlaikyti. Jie tarp savęs nepajėgia susitarti. Vieni nori, kad vadovautų parlamentan išrinktas įtakingiausias atstovas, bet kiti ir klausyti apie tai nenori, nes jis pralaimėjo rinkimus, negavo daugumos balsų.

Eilinių peronistų tarpe kilo mintis pakviesti Izabelę Peronienę.

būdu jis galės vykdyti ir rusų pavergtą Lietuvą.

Italijos televizija perdavė popiežių pamėtant Lietuvos pakartojto jo pasakytus žodžius ir parodė gėlimis papuostus aktorius, kai popiežius atlaikė Mišias Sv. Kazimierui pagerbti. Parodė ir grupę lietuvių, stovusių į bazilikoje paruoštas iškilmes. Viso pasaulio didžiojo spaudoje pasirodė du lietuvių šokėjai, įteikiantieji popiežui dovaną.

Nepasakė dovaną davusios šokėjų poros vardų ir nepaminėjo, ką lietuviai dovanojo popiežui.

Popiežius Jonas Paulius II sekmadienį Sv. Petro bazilikoje priėmė dvejų lietuvių sportininkų dovaną ir palaimino bazilikon atvykusį tūkstantį lietuvių.

CERNENKA IR KITI SEKMADIENĮ VIEBALSIAI "ISRINKTI"

"BALSAVO" APIE 175 MILIJONAI SOVIETŲ PILIEČIŲ,
VISUS ISRINKO 99 PROCENTAIS

MASKVA, Rusija. — Sekmadienį visoje Sovietų Sąjungoje, įskaitant ir visus prie Sovietų Sąjungos prijungtus kraštus, buvo rinkimai į "parlamentą" ir įvairias tarybas. Sekmadienį turėjo "balsuoti" 175 milijonai Sovietų piliečių. Jie 99% pasisakė už paslėptus kandidatus, visus juos "išrinko" ir renkamais vietas, pranešė Baltimorės "Independent Press" atstovas Andre Pictela. Reikia manyti, kad ir pavergtoje Lietuvoje buvo "renkami" atstovai lokiais pažais būdais, kaip pavergtoje Lietuvoje buvo "renkamasi" "liaudies seimas".

Kartu išsiuntinėta Konstantino Černenkos ir jo žmonos Anos Dimitrijevnos fotografija, kaip jiedu meta į balsavimo dėžę su ankstyvais balsavimo lakštus. Rusai prie tokių "rinkimų" jau pripratę. Jie ejo "kaip paprastai".

"Rinkėjai" neturi ko pasirinkti. "Rinkimai" į aukščiausią tarybą, į parlamentą, į partijos Centro komitetą pasižymi tuo, kad "rinkėjai" neturi ko pasirinkti. Sraše yra paslėptas tikslas vienas kandidatas užimamoms pareigoms. Rinkėjai negali įrašyti jokio kandidato. Kai Lietuvoje "rinko" atstovus į "liaudies seimą", tai rinkėjai galėjo dar prirašyti savo nuomonę apie paslėptą vieną kandidatą, bet dabar jau ir to negalima. Dabar gautą kortelę gali tikrai nunešti į balsavimo dėžę ir įmesti. Pastatyti žmonės žiūri, kad jos negalėtų kur į šalį numesti arba į kišenę įsidėti.

Toks parlamentas susirenka du kartus į metus. Parlamento nariai patvirtina iš Centro komiteto, politinio biuro ir aukščiausios tarybos gautus nutarimus. Politinis biuras nuslato, kas turi teisę "kandidatuoti".

Prezidentas Amin Gemajel, informavęs kabinetą apie pasitarimus su Sirijos prezidentu, šiomis dienomis rengiasi viešai pranešti, kad Libanas atšaukia praėjusiais metais padarytą susitarimą su Izraeliu. Jis žino, kad šios sutarties panaikinimas neįsėdėtų visame Libane, bet jis yra pasiryžęs tai padaryti.

Susidaro įspūdis, kad Izraelis jau informuotų apie sutarties panaikinimą.

PROTESTAS PRIEŠ MOKYKLŲ SUVARŽYMĄ

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė kasmet išleidžia pusantro milijono dolerių privačioms mokykloms. Švietimo ministeris planuoja šiek tiek apkarpyti tą paramą privačioms prancūzių katalikų mokykloms. Ministeris nori, kad mokyklų mokytojai būtų žmonės, turintieji reikalingą išmokslinimą mokytojų pareigoms eiti. Valdžia mokytų tiems mokytojams algas, dabartiniai mokytojai nesiskųstų.

Tuo tarpu katalikai priešina nariai patvirtina iš Centro komiteto, politinio biuro ir aukščiausios tarybos gautus nutarimus. Politinis biuras nuslato, kas turi teisę "kandidatuoti".

Gary Hart gavo 50.3 nuoš. balsų, Walter Mondale – tikslai 42.7%

HART JAUNESNIS, OPTIMISTAS, LABAI LENGVAS
KALBĖTOJAS; MONDALE RITINIS NUSIMINĖS

TIRS DAKTARUS, NETURINČIUS TEISĖS GYDYTI

CHICAGO, Ill. — Tvirtinama, kad Illinois valstijos įstatas yra visa eilė "gydytojų", neturintų nuovokos apie ligonių gydymą, modernius vaistus ir įvairias ligoninėse vartojamas priemones.

Pasirodo, kad visa eilė žmonių, sumokėjusių tikslai po \$500, gavo iš Karbų jūros salų medicinos mokyklos gydytojo liudijimus. Vieni buvo metus ar ilgiau tose mokyklose, bet negalėjo jų baigti. Kiti baigė, bet egzaminų neįlaikė, tai už kyšį gavo liudijimą, grįžo į Chicago ir čia įstatė "gydyti", nors neturi teisės to daryti.

Glen Crick yra vyriausybės paskirtas patikrinti tokius "dokumentus" ir išduoti iš ligoninių tokius "gydytojus", nes jie padaro daugiau žalos, negu gerio.

CHOMEINI NESITARS SU IRAKU

TEHERANAS. — Irano radijas pranešė, kad valdytojas Chomeini nesitars su Irako prezidentu ir su juo nesieks jokios taikos sutarties.

Tartis su tuo, kuris pasiryžęs tau durti į nugarą, yra neįsėdintinas dalykas. — pasakė Chomeini. Jis pranešė, kad Iranas tęs kovas, kol bus nužudytas Sadam Huseinas, dabartinis Irako valdytojas.

Jeigu mes norime taikos ir atsėdėsime už vieno stalo su tokiu žmogumi, kaip Sadam Huseinas, ką pasaulis tada apie mus pasakys? — per radiją paklausė Chomeini.

Chomeini reikalauja, kad JAV įsikištų Prancūzijai neparduoti modernių ginklų Irakui. Jeigu Irakas negaus modernių ginklų, tai Iranas suvaldys Iraką, tada visos tos kovos Irano-Irako pasienyje greitai pasibaigs. — sakė Chomeini.

Praeitą sekmadienį prancūzai išskė šauktą į orą. Už 15 minučių gavo pranešimą, kad satelitas pasiekė reikiamą orbitą.

Švedai dar neįsėdė, kur galėjo pasislėpti į Karlskronos vandenį įsokę ir dings nežinomas plaukikas.

toks elgesys būtų kėsinasis į akademinius ir šio reikalus. Sekmadienį Paryžiaus priemestėje buvo surengta višų parė milijono žmonių demonstracija. Kiti sako, kad ten galėjo būti iki 800,000 demonstrantų.

Valdžia skiria pusantro milijono dolerių mokykloms, tai nori žinoti, kur tie pinigai eina. Jeigu nežinos, tai privačioms mokykloms paskirtą sumą geriausiai apkarpyt.

CONCORD, Mass. — Senatorius Gary Hart išleido mažiau pinigų, negu buvęs viceprezidentas Walter Mondale, bet, atrodė, kad jis taip pat laimėjo. Manė valstijos planinius rinkimus.

Dar visi balsai nesuskaičiuoti, dar gali įvykti mažos pakitulos, bet šiuo metu duomenys pirmojo lygio rodo, kad Mane balsuotojams geriau patinka senatorius Gary Hart. Jis lengvai savo mintis dėsto, klausytojai supranta kiekvieną jo sakinį, užtat jo kandidatūra ir tena.

Pradžioje buvo susiduręs įvykis, kad Maine valstijoje pirmą kartą rinkimus laimėjo Mondale, bet pamažu senatoriaus G. Hart balsų skaičius vis-kuo ir kilo. Balsai dar ir toliau skaičiuojami, bet vargu ar Walter Mondale atsisąs. Senatorius Hart turėjo 8,540 balsų, o buvęs viceprezidentas Mondale tikslai 7,361. Senatorius Hart turėjo 50.3% balsų, o Mondale turėjo tikslai 42.7%.

Harto jaunavė, apskrumus ir labai lengvas minčių dėsmas žmonėms patinka. Mondale buvo nusiminęs, nei pabėgė. Atrodė lyg jis nepasitiks suimi. Jo žodžiai gerai apgalvoti, suprantami, aiškūs, bet iš didelio abejojimo. Senatorius Hart tvirtina, ką jis darys, o Walter Mondale sako, kad jis planuoja tą daryti. Senatorius Hart sugėla klausytojus įtikinti, kad taip bus, o W. Mondale reiskia viltį, kad taip jis darys.

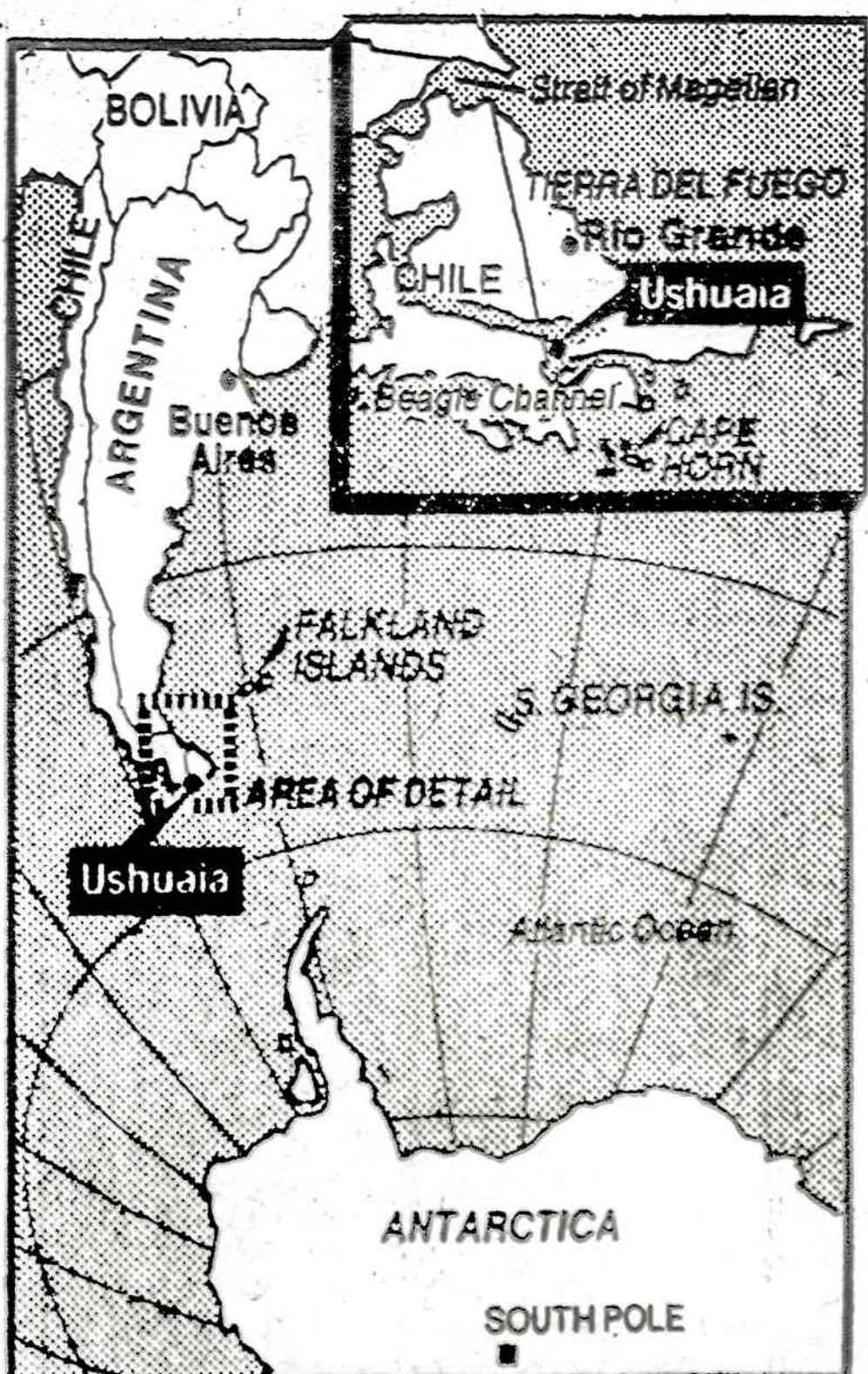
Buv. viceprezidentą prie salės sveikino dešimtis gražių moterų su plakatais, o senatorių Hart sutiko viena jauna moteris, ant penkių rankas pištų turinčių renkamąją sągas. Jomis vyksinai manipuliavo ir sveikiai dainavo.

Jesse Jackson Bostone pasmerkė Jasir Arafatą, bet pasisakė už Palestinos valstybę Atliumose Ilyuose.

Kariuomenės vadovybė išsiskyrė tarpin tarybėn daugiau modernų, jeigu nebus paskelbta mobilizacija.

Izabelė Peronienė rengėsi grįžti ir vadovauti peronistams, bet nenori būti tardoma apie jos valdžios darbus 1974-5 metais.

Argentinos peronistai prašo, kad Izabelė Peronienė grįžtų į Buenos Aires ir vadovautų peronistų judėjimui, bet ji atsisakė važiuoti, nes peronistai nesusitaria.

KALENDORELIS

Kovo 6: Raminta, Rožė, Algaudas, Sunigilda, Barvydas.

Saulė teka 6:19, leidžiasi 5:46.

Oras debesuotas ir šaltesnis.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIME

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausiu mokslu žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

GEDINČIOJO SKAUSMAI (5)

Gedinčiojo dvasinis skausmas sukelia jo kūne negeroves, kurios pranyksta geduliui pasibaigus.

(Žmoniško gyvenimo tiesa)

Gedintysis gauna visą eilę kūno negerovių. Tokius žmones dažniausiai aplanko galvos skausmai, maisto virškinimo sutrikimai ir rankų bei kojų skausmai. Įkandin tokių negerovių gedinčijį ima varginti nemiga, jautrumas neramumams, nuotaikos svyravimai ir tai nevalgiai persivalgymas. Dar kai kurie ima pasitūskai kuo nors užsiminti, o kiti — priešingai: imtinginai.

Dar tuomi nesibaigia gedinčiojo vargai. Dažnai tokį vargina raumenų įtampa, nuovargis, užsimiršimas ir sumenkęs susikaupimui pajėgumas. Kai kurie jį tampa alergiški. Kitų gauna staigų išsigąstį — tada jiems rankos dreba, širdis daužosi, galva sukasi ir trūksta kvapo. Dar daugiau, kai kurie susilaukia tokių nusiskundimų, kurie priimena mirusiojo turėtas ligas. Esą ir tokių gedinčiųjų, kurie nuolat šaruoja. Kuo jaunesnis gedinčysis, tuo jis daugiau kūno negerovių susilaukia, palyginus su gedinčiais pensininkais. Bendrai paėmus, nežinint amžiaus, gedinčysis savo gedulį išreikšia kai kuriais labai įvairiomis kūno negerovėmis.

Pasitaikę gyvenimo sunkumai didina gedinčiojo vargus.

Ne vien mylimo asmens mirtis kūniškai vargina gedinčijį. Jis gali tokių negerovių susilaukti dėl kitos priežasties labai įprastai — dėl gėdos, nerimavimas, skausmas, jauna moteriškė dėl nesugyvenimo su savu vyru rengiasi skryboms.

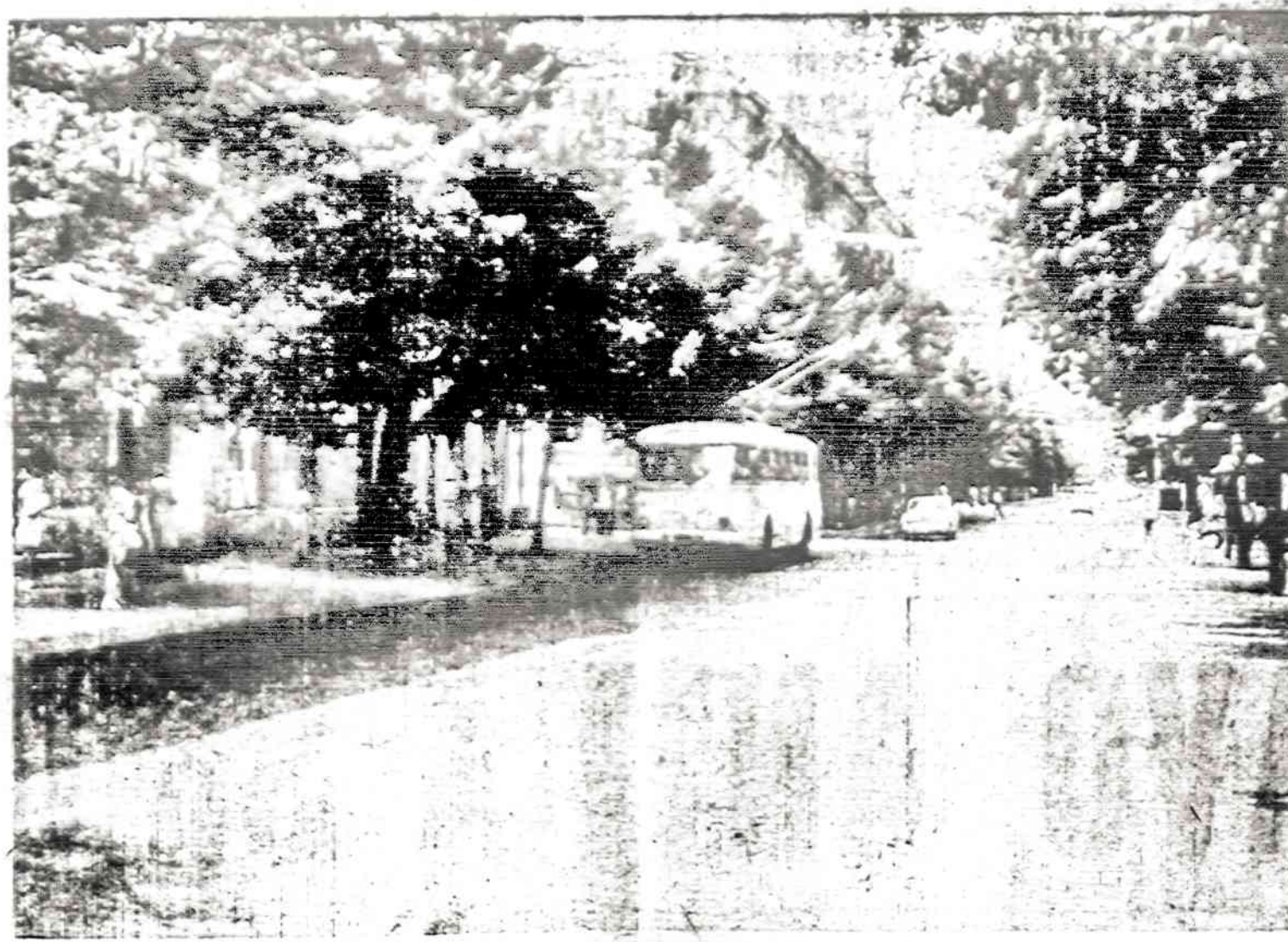
Ši didelė jos šeimoje negerovė labai sukrečia moteriškę. Ji nusloja regulių visiems metams. Nuodugnus ginekologiškai ir nesutamo reikalo tyrimai neišaiškina negulų palovimo priežasčių. Priežastis dar ji gauna skrandžio ir galvos stiprius skausmus. Ir čia gydytojai nesuradę priežasčių tokioms negerovėms atsirasti.

Tik kai ši moteriškė viešai nustoja krintis, kai ji legaliai persikrečia, pranyko jos turėti galvoje ir skrandyje skausmai. Todėl kiekvienam yra labai svarbu palaikyti ir skatinti gerąsias nuotaikas. Gi, nesveikų nuotaikų kiekvienas stenkimės vengti bei kuo greičiausiai su jomis susidoroti. Tik taip besielgiant, gedinčysis dėl įvairių priežasčių, pajęgs greičiau sugrįžti į normalų gyvenimą.

Nesuvokime visų negerovių gedėjimui.

Kiekvienam turi būti aišku, kad kūno negalavimai gali būti sukelti ne vien dvasinės įtampos, bet ir TKRY, KČNO ligų. Todėl visada bus geriau, jei tarsimės su gydytoju dėl turimų įvairių kūno negerovių, ypač kai jos kiek ilgiau užtrunka. Gydytojas, nuodugnai apžiūrėjęs, ištyręs sergančijį, atliks du naudingus dalykus: 1. laiku galės sėkmingiau tvarkyti esančią ligą, 2. kūno ligos neadaus, užtikrins pacientui, kad dėl turimų nusiskundimų nėra ko per daug rūpintis.

Isada. Žmogaus nuotaikos, nusiteikimai, emocijos yra labai stiprus veiksnys žmogui sukeliant negeroves, ar jas pašalinant. GEROS nuotaikos sveikata palaiko ir padeda kūnui šalinti liguistumą. Priešingai, BLOGI

Vilniaus centrinė gatvė

nusiteikimai, nusiminimas, baimingumas mažina žmogaus atsparumą negerovėms ir ligoms. Todėl kiekvienam yra labai svarbu palaikyti ir skatinti gerąsias nuotaikas. Gi, nesveikų nuotaikų kiekvienas stenkimės vengti bei kuo greičiausiai su jomis susidoroti. Tik taip besielgiant, gedinčysis dėl įvairių priežasčių, pajęgs greičiau sugrįžti į normalų gyvenimą.

Pasiskaityti. Ann Kaiser Stearns: Living Through Personal Crisis. The Thomas More Press. Chicago, Illinois.

STENKIMĖS GERU PATARIMU PASINAUDOTI KOKIA SĖLENŲ NAUDA?

Klausimas. Man draugės pataria pirkti sėlenas ir tik tokias naudoti. O Tamsta rėšėte apie sėlenų naudojimą pavaldė stambiai malių grūdų duonos, vaisių ir daržovių. Kurios sėlenos yra man palatinos naudoti ir kokias jų nauda? Ačiū Tamstai. Daktare, už paaiškinimą.

Atsakymas. Paskutiniu laiku vis gausėja medicininės žinios apie sėlenų (fiber) naudą. Jos tarnauja apsaugant nuo tam

likros rūšies vėžio (ypač storioje žarnoje), nuo širdies ligų, nuo kišenėlių storioje žarnoje, nuo hemorojus ir tulžies pūslės akmenų, nekaltant jau apie pagalbą, kovojant su kietais viduriais.

Sėlenos padeda virškinimo karnai dirbti tvarkingai. Visi sveiki žmonės naudoja sėlenas vaisių-daržovių ir javų pavidale. Nereikia pasiduoti visokiems pelnagaudžiams, kurie apsilėdėliams parduoda sėlenas kapsuluose. Niekada nepirksi sėlenų, o jas reikia naudoti kasdien juodos, nedalytos, tamsiai malių miltų duonos pavidale. Tokie javiniai, ypač kviečių ir jų daigų čia geriausiai pasitarnauja. O kur dar vaisiai ir daržovės, taip visų Lietuvių pamiltos gėrybės. Valgykite tokiuose pavidaluose sėlenas ir džiaugsimės sveikata, kuria džiaugėsi mūsų protėviai, normaliai, lietuviškai besimaistindami.

Tik tie žmonės, kurie nepakeičia pieno ir jo gaminių, turės naudoti su sėlenomis dar ir vaisių-ENTOZYM, kuris padės virškinti pieno gaminius. Tada ir tokiems sėlenos neš didelę naudą. Tik jau visi venikme paklusti visokiems pirkliams, siūlantiems visokiais vardais savas sėlenas krautuose. Jų nė vienas iš krautuvių nepirkime, o, kaip minėta, naudokime maistą, gausų sėlenomis.

Cia joks pensininkas tegul neatsikalba, būk jis dantų neturi, negalys sėlenų naudoti vaisių, daržovių bei stambiai malių miltų duonos pavidale. Išsivirk vaisius-daržoves, garuose duoną palaikyk, tada minkštame pavidale sėlenas galėsi naudoti. Žinoma, bus ir tokių mūsiškių pensininkų, kuriems jokie patarimai nepadės: jie savo netikų sąmitybą tes iki savo amžiaus galo. Tokiems nė Dangus nepajęgtų talkinti. Padėkime visomis įjėgomis tokiems tvarkytis, idant jie pasinaudotų sėlenų teikiama gėrybe dar prieš savo amžiaus galą.

GYDYTOJUS VARGENA SENUOLIŲ VARGAI

Klausimas. Prašau, Tamsta Daktare, paaiškinti, kodėl gydytojai daugiau kreipia dėmesio jaunesnius ligonius, o į pensininkus dažnai pro pirštus žiūri? Kokia čia yra gydytojams sunkenybė, kad jie galėtų ir pagyvenusius lygiai taip sėkmingai rūpintis, kaip ir jaunesnius pacientais? Ačiū už klausimo pagirkėlinimą.

Atsakymas. Pagyvenęs žmogus, ypač tas, kuris nesirūpina tinkamu užsilaikymu, valgiu, gėrimu, poilsu ir darbu, dažnai penkeriopai silpniau kovoja su liga, palyginus su jaunesniu pacientu. Štai tie penki negerumai, susiję su pensininku.

1. Pensininkas dažnai turi šaliną šviežios ligos dar daugelį chroniškų negalių. Duokim tokią pensininkę, kuri turi sklerozę širdies arterijų ir didžiosios kraujagyslės — aortos. Jos plaučiai perpildyti vandeniu ir jie susiploję. Jos skrandyje žaizda

pertrūkusi ir pilvo ruimas užkrėstas. Jos kepenys paplūde krauju ir ji turi tulžies pūslėje akmenis. Jos inkstai pilni sklerozės.

Na, tu būk Dievas, ir taip negalėsi tokią sėkmingai gydyti, kaip ji kad pageidauja, į šaliną gultų jaunuoju žiūrėdama, kai jam gydytojai talkina. Už tai pensininkai jau nuo šios dienos turi kreipti savo gyvenimą į daug sveikesnę vėskę.

Jų atsparumas ligoms esti sumenkęs jau vien dėl senatvės. O kur dar nelikusi mityba, gėryba, poilsis, darbas bei miegojimas? Kur dar visokių nereikalingų vaistų naudojimas? Kur dar su tabaku draugystės palaikymas? Taip ir baigia save pensininkas, o susirgęs nori taip, kaip jaunuolis, greitai nuo ligos pasiluosuoti.

3. Susirgęs pensininkas retai kada dejuoja taip, kaip jaunuolis, taip, kaip gydytojai išmoko iš knygų apie tokios ir tokios ligos apimtųjų dejavimus. Suargęs pensininkas mažai rodo ligos ženklų, jis patyliai esti ligos naikinamas.

4. Pagyvenusysis turi padidintą jautrumą vaistams. Ypač senantieji vaistai dažnai pakenkia pensininkams: nuo skausmo (aspirinas ir kiti panašūs), prieš rūgštis vaistai (antacidai), prieš artritą ir prieš pakeltą kraujospūdį vaistai, prieš kraujo krešėjimą, prieš bakterijas, cortisono šdirbiniai ir šlapimą varantieji, dar dėl širdies ir dėl smegenų kirti vaistai. Su visais vaistais reikia būti pensininkui atsargiam, ypač su čia virš minėtais.

5. Pensininko liga gali apgauti net išmintingiausia ir daugiausia patyrusių gydytoją. Todėl stropus gydytojas kreipia dėmesį į mažiausius ligos pasireiškimus. Jis pakartotinai priežiūri pacientą ir pakartotinai persvarsto jam teikiamą gydymą.

GYDANT PACIENTĄ VAISIAIS, kreiptinas dėmesys į senatvius (visą dešimtį jų) svarbius dalykus.

1. Kadangi pensininkas esti autrus ir vaisto pašalinus veiksmas ir dažnai kenčia nuo jų, reikia būti labai atsargiam tiek gydytojui, tiek pacientui.

2. Tiek senatvė, tiek liga pakeičia pensininko kūno celes. Jos skirtingai sunaudoja vaistus, palyginant su jauno amžiaus žmonėmis.

3. Tiek vaistų susirgėtinumas į kūną, tiek jų iš jo pašalinimas pas pensininką yra sumenkęs.

4. Vaistų pakenkimo išsilyginimas pas pensininką yra sumenkęs, todėl jis nuo vaistų gali daugiau nukentėti, jų nepakeldamas, palyginus su jaunuoliu.

5. Vien vaistais pensininkas gydyti, turi būti dvigubai atsargus gydytojas dėl vaistų pašalinimo veiklos.

6. Nereikia tuojuo griežti už vaistų (nei gydytojui priklausančių, nei pacientui vaistus perkant ir naudojant), mat, daugelis pensininkų ligų visai nereikalauja vaistais gydymo. Pakanka paaukštinti nesveikus įprotius svei-

kesniais. Tik dvasioje menkuoju, nenorį atsisakyti nesveiko gyvenimo, griebiasi vien vaistais tvarkymosi. Žinoma, kad tokiais atvejais jie tik save apgauna. Deja, kartais ir gydytojai tokiems palaikauja.

7. Atkreiptinas dėmesys į paciento amžių ir bendrą sveikatos stovį, prirasant ir imant vaistus.

8. Bendrai paėmus, pensininkui reikia mažesnės dozės vaisto, palyginus su jaunesnio amžiaus žmogumi.

9. Tik būtiniausiai reikalingus vaistus pensininkui reikia prirasyti ir tik tokius jis turėtų imti. Mat, vaistų priėmimo klaidos, vaistų neigiamas, pašalinis veikimas ir vaistų tarpusavio veikla žymiai sumažėja kuo mažiau vaistų vartojant.

10. Vaistų priėmimo tvarką turi būti pensininkui kuo paprasčiausiai patariama. Specialus įpakavimas ir užrašymas padeda sumažinti klaidas vaistų priėmimo ir ima padidinti pensininko paklūsumą vaistus priiminėjant kaip nurodyta. Nereikia reikšti išmintingo kairiyno, giminalio bei iš valdžios ateinančios moteriškos tautos tinkamam vaistų įdavimui nepaklusniam pensininkui.

Matom, kad nėra jau taip paprastas dalykas, norint tinkamai pensininkui talkinti jo negalęje. Jis turėtų pats save imti nagan, o mes visi jam padėti. Todėl visi žmoniškesnė ir su savomis asmenybėmis bent kiek tvarkykimės, tik tada pensininko gyvenimas tiek ligoje, tiek sveikatoje pajęgs pastebimai gerėti.

VL. BAKČNAS

PASTABOS IŠ TOLO

SEIMYNIŠKA VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

Seimyniška dėl to, kad surengta vienos šeimos, ir Vasario 16-oji dėl to, kad renginys buvo kaip tik vasario mėn. 16 d., ketvirtadienį, bet ne šeštadienį ar sekmadienį, kai Vasario 16-tos minėjimai rengiami, plačiai publikai minint Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą 1918 m. vasario mėn. 16 d. šis seimyniškas renginys jokių būdu "nesikryžiuoja" su viešu, plačiai Los Angeles publikai ALTO-Bendruomenės rengtu Vasario 16-osios minėjimu vasario 19 diena.

Šis privatus-seimyniško pobūdžio Vasario 16-osios minėjimas yra įdomus daugeliu atvejais (apie tai vėliau), bet, turbūt, pirmas lietuviškame gyvenime, prilygsta amerikiečių "seimyniškos Liepos 4-osios", apie kurias ilgi ir išsamūs aprašymai kai kada telpa amerikiečių spaudoje prieš ar po Liepos 4-osios (1776 m. Liepos mėn. 4 d. paskelbimo "Declaration of Independence") minėjimo.

Pirmiausia (ir svarbiausia) šis lietuviškas seimyniškas Vasario 16-osios minėjimas buvo įdomus tuo, kad jį surengė Alena Vileišytė-Devenienė (dabar Grigaitienė) ir jos vyras Kęstutis Grigaitis. Alena Vileišytė yra vilnietė, gimusi, augusi ir besimokiusi Vilniuje. Ji šiandien yra gyvu liudininku 1918 m. Vasario 16-osios akto paskelbimo nuotaikų. Tai, be abejo, svarbiausia šio renginio asmenybė, Vasario 16-osios minėjimo prasmė.

Kviestinių svečių — Devenienės — Grigaitių šeimos draugu ir kaimynų, į puikų jų rezidenciją Pacifiko krante (Santa Monikoje) sugužėjo apie 50. Čia buvo daug lietuviško gyvenimo žymių asmenybių, kurių pavardės dažnai matomos lietuviškosios spaudo puslapiuose: gen. garbės konsulas Vyta. Čekanauskas su žmona, savanoris-kūrėjas pulkininkas Jonas Andrašius su žmona ir lukra, taip pat savanoris.

kūrėjas pulk. Juozas Andrius su žmona, kaimynai turuoliai J. ir E. Sinkiai, rašytoja Alė-Rūta Arbienė su vyru arch. Edm. Arbū (jis yra Lietuvos Fronto Bičiulių Los Angeles Sambūrio pirmininkas), žurnalistas-rašytojas Bronys Raila su žmona, buv. operos solistė A. Dičiūtė-bimė 1918 m. vasario mėn. 16 d. šis seimyniškas renginys jokių būdu "nesikryžiuoja" su viešu, plačiai Los Angeles publikai ALTO-Bendruomenės rengtu Vasario 16-osios minėjimu vasario 19 diena.

Pro Gieseno slotį kiekvieną dieną legaliai iš Rytų Vokietijos į Vak. Vokietiją atvažiuoja 100 vokiečių. Jie negali pakęsti Rytų Vokietijos ekonominės tvarkos.

— Kas paliktų iš Leningrado, jei amerikiečiai numestų atominę bombą? — Petrogradai!

(Bus daugiau)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

see us for
HOME financing.
AT OUR LOW RATES
We'll REPAIRMENT
TO YOUR HOME

ESLIC

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD - CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon., Tue., Fri., 9-6 Thurs., 9-1

SERVING CHICAGO AND LAND SINCE 1905

KOVOS DĖL SPAUDOS

(ATSIMINIMAI)

(Tęsinys)

Rotmistras Vonsiackis neklydo, villamasis per "Sietyną" iš kiti Liepojos padangos. Tai įvyko 1899 metais. Rašydami raportą apie "Sietyną" likvidaciją 1897 m. jis atsargiai, lyg ir pabėgimui, pažymėjo, kad vienas šiaurės vakarų krašto pasienį reikėtų apvalyti nuo liepų, kos spaudos kontrabandos. Policijos departamentas žinojo apie kontrabandos daugėjimą šiaurės Nemuno Prūsijos pasienyje. Kontrabandos turinys buvo toks: lietuviški laikraščiai, amerikiniai ir prūsiniai, brošiūros ir maldaknygės, ir visa tai ėjo toliau į kraštą. Tam reikalui sutvarkyti geriausias kandidatas buvo rotmistras Vonsiackis — ištikimas ir patyręs, siela ir kūnu atsidaugęs valdininkas. Be to, dar suvalkuose bebūdama, rotmistras pramoko lietuvių kalbos.

Ilgokai studijavęs lietuviškąjį reikalą, Vonsiackis priėjo netikėtų išvadų: be Liepojos, lietuvių inteligentų esama Palangoje, Kretingoje, Gargžduose, Švėksneje, Naumiestyje ir pietus iki Nemuno ir Jurbarko. Kita vertus, pati kontrabandinė literatūra, pavyzdžiui, "Aidas Lietuvos Darbininkų Gyvenimo", buvo išleidiama organizacijos (LS-IP), o kas toji organizacija, rotmistrui sunku buvo suprasti. Paskaitė jis ir atsiskaitė "Lietuviai ir Lietuvės" ir "Kas turi ausis, teklauso" ir suprato, kad tuose raštuose skelbiamos separatistinės mintys.

Vonsiackis pasidarė išvadą, kad lietuviškoji kontrabanda yra ne atskiri asmenų, bet plačios revoliucinės organizacijos planingai vykdomas darbas, siekiantys grąžinti esamąją valstybės santvarką. Netikėti nurodytiems duomenims nebuvo pagrindo, o ištraukus iš laikraščių ir atsišaukimų liudijo, kad kalbama apie "Lietuvos valstybę", be ties šiais žodžiais rotmistras suigriebė, ar nebus jis tik nusidėjęs skelbiamajai "Šiaurės-Vakarų krašto" tradicijai. Prisiminė kad ir Vilniuje tuo laiku buvo iškilusios lietuvių socialistų bylos. Kai viršininkai pasiskaitė tokios rūšies raportų, rot-

mistrui buvo paskirtos stambios sumos pinigų, o jam pačiam buvo suteiktos ypatingai svarbioms byloms tardytojo teisės ne tik Lietuvoje, bet ir už jos ribų.

1899-1900 metai — tarybų metais: Palangoje, Liepojoje ir Minske įvyko "Amerika pirtys" spektakliai. Aišku, — tarė sau Liepojos žandarai, — reikia pradėti kontrastą prieš lietuvių priešvalstybinius veiksmus. Dar prieš tai apygardos žandarai pastebėjo, kad plačiai eina lietuvių literatūra — laikraščiai ir knygos; kad Palanga yra ne vien vasarvietė, bet ir centras tautinio judėjimo, savo esme nukreipto prieš valdžią; kad per Palangą, Bajorus ir Kretingą eina lietuvių literatūra; kad ji spausdinama Prūsijoje ir Amerikoje; ir iš sulaikytosios literatūros, ypač atsišaukimų, matyti, kad ji nukreipta ne tik prieš valdžią, bet ir prieš valstybę — yra revoliucinė.

Dr. L. Vaineikio byla dėl spaudos

Tokio įvykio Palanga dar nebuvo mačiusi. Žalio gėlių apšviesto miestelio žinia: policija apsupo daktarą! Iš abiejų gatvių galy neskaitytai prisirinko žmonių — senų, jaunų, daugiausia vaikų. Jie landžiojo pro kiekvieną spragą pasižiūrėti, kas dedasi viduje. Policininkai gynėsi nuo jų, šaukdami "Pošol von!" (Eik auk!).

Savo ilgai ruoštajį žygį rotmistras pradėjo provokacija. Pies Ručava žandarai pagavo kontrabandą, kurią patys buvo pasiuntę į Liepą. — Kieno ji? — Žinoma, daktaro iš Palangos, — atsakė mirtelėjęs vežėjas.

Niekio gudresnio nesugalvota, kaip šitai provokacijai liudytoją gauti. Visi, kam reikėjo, žinojo, kad kontrabanda į Liepą turi kiti keliai — pajūri, lengvesnį ir pigesnį, metų metais įėjusį. O tokio — Palangos — Liepą sauskelio — niekas iki šiol niekada negirdėjo. Jis priklausė vienam tik rotmistrui, jo paties kontrabandai.

Kad jos siuntėjas buvo dr. Liudas Vaineikis — nereikėjo klausti. Kai tik daktaras apsigyveno Palangoje, jis buvo pa-

Lietuvių bažnyčia Tilžėje

mėgtas: šnekus, maonus, visuomeniškas — savas žmogus. O ligoniams kita ko nereikėjo, net įsienėjusias ligas jis pagydydavo.

Rotmistras taip pat buvo susidomėjęs daktaru. Pagal jo išvadą, daktaras buvo užėmęs svarbią vietą — punktą, per kurį kontrabanda ėjo į kraštą. Gal vietos paštas pastebėjo, kad daug visokios korespondencijos daktarui ateina ir nemažiau jos ir daktaras išleidi. Idomiąsios žinios jau pateko į rotmistro registrą.

Dėl šių ir kitų sumetimų pirmasis rotmistro smūgis atiteko Palangai ir ne kam kitam, o dr. L. Vaineikiui. Ir gegužės 23 dieną, po dviejų dienų nuo Ručavos įvykio, Plungės ir Varnių policija iš ryto apsupo daktaro namus. Vadovavo vyresnysis žandaras.

— Ieiti visiems, išieiti niekam, — buvo įsakytą policijai. O daktarui pareikšta: — Ieškome kontrabandos!

Krėtė visus namus, visą sodybą. Ne tik sandėliai, bet ir palėpės su pastogėmis buvo apžiūrinėti, ir daržo žemė išbadyta. Ir ten nieko nerasta. Už tai paėmė visus rašinius, kokius tik rado, net ir ligonių kartoteką. Kai

Sunkiau buvo atsakyti į klausimus: kas, su kuo ir dėl ko susirašinėja. Kokie yra adresų slapsti specifiniai užrašai? Pateiktoji medžiaga ekspertizės dar nebuvo attraukta. Dėl kartotekos ekspertizės pareiškė: ji yra aiški ir kita ligonių reikalams. Politinių žymių nepastebėta. Bet yra niuansais užrašų adresų, kurių ekspertizė nemoka iššifruoti.

Paaukęs iš kalėjimo daktarą, rotmistras pareiškė, kad jis lemsi daktaro užrašų knygelę. Ką reiškia, pavyzdžiui, Rv., Sm. ir kt.? Daktaras, taip pat ją apžiūrėjęs, pasakė:

— O aš, pone rotmistras, domiuosi savo padėtimi: kuo esu kaltinamas?

— Apie tai mes kitą kartą pasikalbėsime.

— Kada? Įstatymų numatytas terminas jau seniai praėjo! — Ir apie tai pasikalbėsime. Kol kas prašau į kambarį.

O adresai? Skaitė juos rotmistras: įdomūs, įdomūs!

Policija pranešė rotmistrui, jog kažkokio artistai, girdi, ruošiasi vaidinti komediją "Velnias spustuose". Yra gubernatoriaus leidimas. Kas jie — policijai nežinoma, bet jie turi gubernatoriaus gegužės pradžios datos leidimą. O dabar jau liepos galas! Per tą laiką jau daug kas pasikeitė! Kelintas jau tų artistų sėdi kalėjime. Po rotmistro su policija šitokio pasikalbėjimo Kuršo gubernatoriaus teatrui duotasis leidimas atkrito.

Naktį liepos 21 d. jau buvo sulaikyti kai kurie nežinomi, minėto teatro artistai: Julė Janulaitis, Agota Pacevidienė, pora studentų ir dar vienas ponas, papūpinęs teatrui leidimą. Kas jie? Iš registro nematyti. Kratos taip pat nieko nedavė. Svarūs! Paleido juos rotmistras. Apie studentus Augustiną Janulaitį ir Vladą Mongirdą pažymėta: abudu! padėję nuo arešto. Leidimo prašytojo reikalas užtruko, tik po dviejų savaitių jis paleistas iš kalėjimo.

Rotmistrui atrodė, kad jis, iškrėtęs visą eilę įtartinų žmonių, prisirinkęs medžiagos dr. L. Vaineikio bylai pagrįsti. Tuo tikslu kelios žandarų grupės siuntė po kai kurias Kauno gubernijos vietas.

Liepojoje žandarai krėtė ir suėmė A. Baranauską, Joną Ambrozaitį, Joną Bendiką, Antaną Vaibutikį ir valdininką Čeponą. Agentų žiniomis, jie buvo revoliucininkai, ypač J. Ambrozaitis ir Čeponis, pas kurį rastas "Varpas".

(Bus daugiau)

CICERO

IS SAULIŲ VEIKLOS

Paskutiniame Cicero jūrų kuopos "Klaipėda" valdybos posėdyje svarstytas Brazilijos lietuvių, per inž. Mošinskį, gautas prašymas prisijusti 12 egzempliorių kun. dr. J. Prunskio parašytos ir į anglų kalbą išverstos knygos "Lietuva Sovietų okupacijoje". Nors prie šios knygos išleidimo Cicero šauliai iš kasos yra pridėjęs viš 1.000 dol., bet nutarta ir šį Brazilijos lietuvių prašymą patenkinti, kad lietuviai turėtų medžiagos aprūpinti Brazilijos mokslo įstaigas apie Sovietų Rusijos daromą lietuvių tautos naikinimą. Vienas egzempliorius išsiųstas tiesiai oro paštu, o 11 — paprastu.

Mažosios Lietuvos ir Klaipėdos krašto atvadavime minėjimas Cicero šauliams davė 60 dolerių nuostolį.

Visuotinis metinis Cicero jūrų šaulių kuopos "Klaipėda" narių susirinkimas įvyks kovo 11 d. 12 val. Sv. Antano parapijos salėje. Po susirinkimo visi šauliai bus pavaisinti pietumis.

S. Paulauskas

Kovo 25 d. 12 val. įvyks visuotinis metinis R. L. Bedrūmenės narių susirinkimas Sv. Antano parapijos salėje, o kovo 18 dieną nuo 8 val. ryto iki 1 val. popiet parapijos mažojoje salėje bus renkamas nario mokestis. S. P.

SANTUOKŲ AŽUOLAS

Vokietijos Federatyvinėje Respublikoje, nedideliame Eutin'o miestelyje, yra nepaprasta san-

tuokų agentūra. Jos patalpos — vienintelis darbuotojas — senas ažuolas. Įdomi agentūros atsiradimo istorija. 1880 metais vienas dažnai keliaujantis prekybininkas ažuolo drevėje mylimajai palikdavo laiškus. Jie greitai susituokė, o santuokos ceremonija įvyko irgi prie šio medžio. Prekybininko pavyzdžiui pasėkė ir kiti jauni žmonės, ažuolas tapo daugybės santuokų liudininkas.

Dabar, kaip praneša Prancūzijos spauda, čia dažnai būna didelių eilės norinčiųjų susipažinti su santuokų skelbimais, kuriuos ištikimai saugo šis nesentantis įsimylėjęlių draugas.

— Vakarų Vokietija nežino, kodėl Rytų Vokietija sutiko leisti ir Vakarų nepatenkintus gyventojus.

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 5,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

SUSIVINIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmoko daugiau kaip ASTUONIS milijonus dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieiško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
- SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apytinkes kuopų veikėjas, jie jums mielai pasakys, kaip įstoti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATURA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1854 m. metraštinė. Jame yra vertingi, niekuomet neženstę, Vins. Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Jonko, V. Stankos, F. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnų kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAIŲ SVENTĖS LAUKIOSE**, poetės, rašytojos ir kn. tūrininkės J. Juozės Vaidienės atsiminimai apie dainų sventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojančioms, gerinti autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIENSO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkštelės aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta aktrinėmis. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamasiūno [domiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityje duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimų ir jų vertinai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

● **KĄ LAUMES LEMIA**, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesupras lais ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik s. Furgio Jaišnako knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotojo už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$4.

● **HATTINIS NOVELS**, H. Zoschenko kūryba, J. Valaškos vertimas. 306 pusl. knygoje yra 40 apsakymų novelių. Kaina \$3. Knygos gausios Naujienos, 1733 E. Halsted St., Chicago, IL 60611. Užsakant patikrinti, patikrinti šaltiniai patvirtina šią kainą.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARLJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIODAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES ŪKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvių ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Janumi ir prof. E. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslinius vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kiti yričiai, paštas \$2. Tel. 476-2206

NAUJENOS

1733 E. Halsted St., Chicago, Ill. 60611

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holiday,

by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
3 months, \$12.00 per 1 month. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per 3 months, \$12.00 per
1 month. Canada \$45.00 per year,
other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusi metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:

metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

vienam mėnesiui \$5.00

Kitoje JAV vietoje:

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Pirmoji lietuviška knyga Amerikoje

Paskutiniame Laisvės numeryje, po Antano Bimbos mirties vis daugiau prirašytame Vilniuje gyvenančių bimbinkų, yra straipsnis apie pirmąją lietuvišką Amerikoje išleistą knygą. Vilniuje gyvenantis bimbinkas pats tos knygos nematęs, rašo apie "pirmos Amerikoje spausdintos lietuviškos knygos istoriją".

Apie Lietuvą bimbinkai prirašo įvairių nepatiktų dalykų, bet kai pradeda kalbėti apie Amerikos lietuvių gyvenimą, tai visai nušneka. Vienintelis, kuris dar prisitaikio šiek tiek tikrovės, yra Vytautas Kazakevičius. Amerikoje jis praleido kelis mėnesius, turėjo progos pasiklausti kelių senų, išvartę pavertę Lietuvon išvežtas senas lietuviškas knygas ir kelių žurnalų kopijas, parašo apytikrą rašinį, nors visuomet nukreipia maskvinę sritį.

Laisvės rašantis bimbinkas pripažįsta, kad prof. Vaclovas Biržiška yra girdėjęs apie pirmąją lietuvišką knygą, spausdintą Amerikoje, bet jis pats nežino, ką Biržiška apie tą knygą rašė. Jis pamini, kad prof. Biržiška ta pirmąją knygą yra matęs, vartęs ir vertinęs, bet ka Biržiška apie tą knygą rašė, tai jis nepasako.

Jeigu Vilniuje jam būtų leidę paskaityti, ką Biržiška rašė, tai jis nebūtų pasakojęs, ką Amerikos lietuviams jis pasakoja. V. Biržiška aiškiai pasakė, kad tai nebuvo pirmoji lietuviška knyga Amerikoje. Bet kai jam neleido tos knygos pavartyti, tai jis ir nežino prof. Biržiškos nuomonės apie jo propaguojamą knygą.

Kalba eina apie Mykolą Tvarauską (pasirašinėjusį Tvarauckas). Nustatyta, kad jis gimė 1844 metais. Bimbinkas rašo, kad jis mirė 1921 metais. Jeigu taip būtų buvę, tai Tvarauskas būtų gyvenęs 77 metus. Iš kur jis tokį ilgą amžių ištraukė — nepasako.

Prof. Biržiška nurodo, kad Tvarauskas mirė 1908 metais. Jis būtų miręs, eidamas 64-uosius metus. Mes ti-

kime, kad Lietuvos literatūros istoriko žinios yra tikslės, negu Vilniuje gyvenančio maskvinio žurnalisto.

M. Tvarauskas gimė Vilkaviškio ap., Kaupiškių vls. Jis buvo turtingesnio ūkininko vaikas, pasimokė ir buvo bepradėjęs mokytojauti. Kai prasidėjo 1863 metų sukilimas prieš rusus, Tvarauskas metė mokytojo darbą ir įsitraukė į sukilimą. Sukilimo metu jis buvo sužeistas į koją. Jam buvo sunku gydytis, bet jis vis dėlto pajėgė pasiekti Mažąją Lietuvą ir persikelti į Prūsiją. Tais laikais prūsai buvo skaitomi lietuviais. Tvarauskas prūsų tarpė jautėsi savųjų tarpe. Jie viską sutvarkė, kad jis pasiektų Ameriką ir nuvyktų tiesiai į Šamokiną, kur buvo didokas prūsų skaičius.

Tvarauskas buvo šlubas, į kasyklas eiti nenorėjo, tai jis nutarė pramokti spaustuvininko amato ir šitoki būdu užsidirbti duoną. Jis nusipirko sveika koją varomą spausdinimo mašinėlę, raides ir pradėjo spausdinti.

Pirmiausia jis parašė atsišaukimą ir pranešė visiems Šamokino lietuviams, jog ruošiasi spausdinti knygą. Knyga labai svarbi visiems lietuviams. Jie nemoka anglų kalbą, o be anglų kalbos ir kasyklose yra sunku. Jis pradėjo spausdinti anglų-lietuvių žodyną, kad anglakasiai suprastų angliai ir galėtų lengviau susikalbėti su savo artimiausiais viršininkais. Tą žodyną jis pavadino "Tumoczius arba slownikas angelckaj-lietuviškos ir letuviš-kai-angelckos kalbos".

Bimbinkas Bronius Raguotis, baigęs kapsukinio universiteto žurnalizmo skyrių, tvirtina, kad Amerikoje to žodyno nėra nė vieno egzemplioriaus. B. Raguotis nežino, kaip tas egzempliorius pateko į Vilniaus biblioteką, bet pastebi, kad jis pirma priklausė vienam Vilkaviškio žydui, o vėliau Naumiesčio žydui. Abu žydai Tvarausko žodynu mokėsi lietuviškai. Jeigu bimbinkas Raguotis paklaustų Sovietų KGB viršininką, tai jis parodytų, kaip tie žydai dingę iš namų ir kaip jų knygos pateko į Vilniaus komunistų biblioteką. Jeigu tuos Vilkaviškio žydus ne naciai suėmė ir išvežė nežinon, tai juos suėmė pavergtoje Lietuvoje veikusieji Andropovo čekistai. Jie šaudė visus, kurie priešinosi Maskvos politikai. Jie galėjo tuos Vilkaviškio žydus sušaudyti, o jų knygas išvežti į Vilnių.

Mes manome, kad Amerikoje dar gali būti likęs vienas kitas Tvarausko žodyno egzempliorius. Kvaili politikai rinko lietuviškas knygas ir vežė į Vilnių. Sakė, kad veža į universitetą, bet Vilniaus universitetas tų knygų nematė. Rusams buvo svarbu, kad Amerikos lietuvių tų knygų neturėtų, o dabar skelbia, kad jie vieninteliai jas turi.

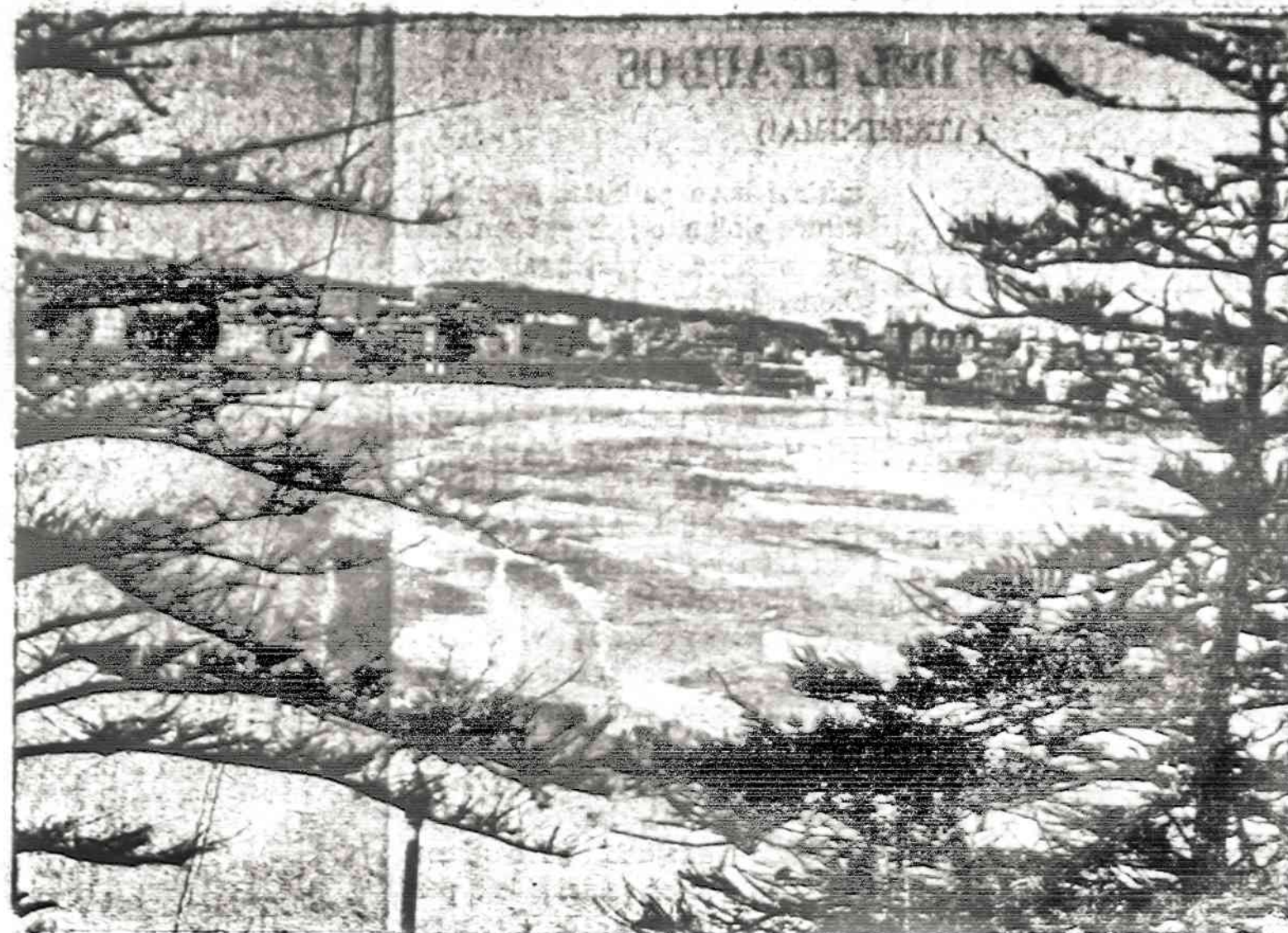
Mums atrodo, kad pas lietuvius dar yra užsilikęs vienas kitas Tvarausko žodyno egzempliorius. Jeigu kas rastų ir Naujienoms paskolintų, tai aprašytume tą pirmąją lietuvių-anglų kalbų žodyną.

Šlubas Tvarauskas, paruošęs ir atspausdinęs "Tumoczių", pastūmėjo Antaną Lalį paruošti gerą lietuvišką žodyną, patį geriausią, kuris iki šio meto parašytas.

Žurnalistas Lalis, dirbęs Lietuvoje, o vėliau ir 18-tos gatvės lietuviškame banke, pamatęs tokia archaiska kalba parašytą Tvarausko žodyną, nutarė imtis darbo geram žodynui išleisti. Jis tą žodyną paruošė ir išleido.

Lalis ilgus metus su Kaziu Gugiu gyveno viename bute ir abu dirbo kultūrinį darbą. Gugis padėjo įsteigti Naujienas, o Lalis ilgus metus jose dirbo.

Vėliau, kaip visi lietuvių, nutarė dienas baigti Lietuvoje. Jiedu su K. Gugiu Suvalkijoje nusipirko geroką žemės sklypą. K. Gugis ruošėsi išvažiuoti, bet karas jam

Kalifornijos pakraščiuose

J. KLAUSEKAS

LOS ANGELES, CALIF.

GLOBE PARCEL SERVICE BANKROTAS

Sausio 26 d. Globe Parcel Service, Inc., Philadelphiaje paskelbė bankrotą ir nustojo veikti. Ši siuntinių ir Sovietų Sąjungai persiuntimo bendrovė turėjo skyrus įvairiuose JAV miestuose, įskaitant ir Los Angeles. Jau prieš keletą mėnesių buvo girdėti nusiskundimų, kad per tą kompaniją siunčiami siuntiniai nepasiekia adresatų, ypač nuo spalio mėnesio. Ir niekas tikrai negalėjo pasakyti kodėl. Spėjote, gal tai turi ryšio su P. Korėjos iškurtu pasovimu bei kt.

Ir tik vasario mėn. pradžioje Losangelis GLOBE Parcel agentūra gavo iš advokato Janet M. Sonnenfeld, iš Philadelphiajos, raštą, kuriame rašoma:

"Kindly be advised that Globe Parcel Service Inc. filed a Chapter 7 bankruptcy under Title 11 of the United States Code on January 26, 1984. Globe closed its business as of that date. Should you have any questions concerning the above, kindly contact the undersigned who is counsel for the debtor".

Nuo 1959 metų per GLOBE Parcel esu išsiuntęs giminėms nemažai siuntinių, bet vis gerai sekėsi. Gerai ir tvarkingai siuntiniai nuvedavo. Spalio mėn. iš-

siuntasis į Telšius adresato per visą vasarą dar nepasiekė ir yra "išales" dėl bankroto. Vasario 29 d. nuvažiavau pasiteirauti buvusioje Globe Parcel įstaigoje, kaip dabar tvarkomi siuntinių reikalai.

Išstaiga pavadinta nauju vardu — "Cosmos Parcel Express". Joje dirba tos pat sąvinkinės ar dakininkės Bronislava Viksman ir Sofija Ayzenberg. Štai kaip paaiškino: turėjo jos, iš Globe Parcel centro įgaliojimą siuntinius priimti ir adresatams išsiųsti. Sutvarkytus, adresuotus siuntinius atiduodavo pašto įstaigai ir jie tiesiai būdavo išsiunčiami į adresą vietą. Surinktus Sovietų Sąjungos reikalaujamus muitus, čekiais pinigų išsiųdavo į Philadelphia, į Globe Parcel centrą.

Parodė man ir pašto siuntinių knygą, kurioje įrašytas ir mano siuntasis, o taip pat ir šimtai kitų siuntinių, ir pašto antspaudu pavirštinė, jog paštas juos priėmė. Mačiau daug pažįstamų lietuvių pavardžių, kurie siuntinius yra išsiuntę, o tų siuntinių adresatai nėra gavę.

Taip pat kontoros vedėjos man parodė ir praeitų metų paštiniųjų trijų mėnesių banko

sutrukdė. Lalis gyveno su Gugio broliu ir ruošė naują žodyno laidą. Kostas Augustas buvo užsukęs į Gugio-Lalio duris ir praleido su Laliu keturias dienas. Bet apie tai kita kartą.

grąžintus čekius su Philadelphiajos Globe Parcel pakvitavimu, kad multikūstintines dolerių sumas iš Los Angeles kontoros gavo. Siuntiniai esą Maskvos su-laikyti ir adresatams nepasiunčiami, nes Globe Parcel Service, Inc., nesumokėjusi Maskvai priklausantių muitų. Pinigus iš agentūrų gavo, bet paskelbė bankrotą.

Buvusios Globe Parcel agentūros, dabar Cosmos Parcel Express, vedėjos man davė nuorašą šia spausdinto advokato rašto ir nuorašą rašto kurį kongresmanas Benjamin A. Gilman yra vasario 14 d. pasiuntęs Sovietų Sąjungos misijos Vresliposylo g'o atstovui Valere Ivanovich Borodin.

Kongresmanas Gilman rašo, kad jo žiniomis, apie 2,000 siuntinių eina "istrigusių" dėl Globe Parcel bankroto. Kongresmanas Gilman yra vyr. narys Kongreso pašto ir užsienio reikalų komitete, tad jis kviečia Sovietų S-gos atstovą ir kitas šią Globe Parcel bankroto sukeltą problemą liečiančias šalis susirinkti jo įstaigoje ir aptarti, kas turi būti padaryta, kad siuntiniai adresatams būtų įteikti.

Tai tokia, dokumentais paremta, šiuo tarpu čia yra žinoma Globe Parcel bankroto sukelta problema, kuri liečia nemažai lietuvių, o taip pat ir kitų tautų žmones, kurie siuntė siuntinius giminėms už geležinės uždangos.

Cosmos Parcel centras, kurio atstovybė atidaryta Los Angeles mieste vietoj buvusios Globe Parcel, taip pat turi Vnesheposyl (Nukelta į 5 psl.)

ČIKAGIETĖS IŠPŪDŽIAI RUSŲ PAVERGTOJE LIETUVOJE

Daugelis mano, kad Amerikos lietuvių nežinojo, kas rusų okupuotoje Lietuvoje dėjos, Sovietų karo jėgoms ir poliečiai antrą kartą įsiveržus į Lietuvą. Pavergtoje Lietuvoje buvo Čikagietė 1961 metais. Ji viską aprašė ir Chicago Lietuvos Literatūros Draugija išleido tris laidas (vieną angliskai). Naujienose dar galima gauti Čikagietės išpūdžių laidą. N. Red.

(Tęsinys)

Jie brangūs, ne visuomet jų yra. Mes, mintantieji darbu kolchozuose, negalime leisti sau tokio liukso... Be to, jei ir užsakytum, tai kol stogui dengti reikalingi šlaidai ateis, tai mes galime būti išvaryti į kitą namą, kuriame ne tik stogo, bet ir kreklių nėra. Tada teks prašyti grebėstų ir kreklių... Už kelių metų, ateityje, gali, žinoma, mūsų paprašyti, kad vyktume į naujai pastatytą butą... Nežinome, ar mums leistų taisyti šį namą. Jis valstybinis, gali būti taisomas tik "pagal planą..."

PALYDOVĖ LIEPĖ KELTIS
SEPTINTĄ VALANDĄ RYTO

Nieko daugiau jam nesakiau. Pamačiau, kad

mano išmetinėjimas buvo be pagrindo. Taip pat pamačiau, kad Lietuvoje gyventojai yra bejėgiai. Jie džiaugiasi, kad jiems ant galvos nelyja. Jie mato, kad stogas skylėtas ir kad pūva viso namo sienos, bet negali gauti šiaudų saujos stogui pataisyti ir namui apsaugoti. Panaši būklė yra ne tik su namais, bet ir su visais ūkio padargais, gyvuliais, tvartais, laukais, traktoriais, mašinomis ir kt.

Vienintelis dalykas, kuris Lietuvoje gerai tvarkomas, tai javai. Vos tik tai spėja javus suvežti ir iškulti, supila juos į maišus ir išveža į "plačiąją tėvynę". Ten yra milijonai alkanų burnų, kurioms lietuviški rugiai, kviečiai ir miežiai labai gardūs. Prie iškultų maišų tuojau pastatomos sargybos, kad nedingtų susvertas grūdėlis, kad nenubyrėtų bent viena varpa. Matyt, kad sukolchozinti platus Rusijos laukai, kuriais anksčiau buvo maitinami ne tik Rusijos gyventojai, bet ir Vakarų Europa, nepasigamina pakankamai duonos patiems rusams.

Aptvarkėme drabužius, broliu išnešė laukan penketą kausų vandens, ir vėl visi sugulėm. Buvo jau po penkių. Paryčio šiek tiek užmigau.

Bet 7 valandą ryto mano palydovė jau daužo į petį ir pataria keltis, nes 9 valandą ryto jau turime išvažiuoti.

TEVAI NEŽINO, KUR PALAI
DOTAS SCNUS

Motina jau buvo atsikėlus, kai palydovė mane

prikėlė. Sesuo taip pat nemiegojo, bet dėl kojos ji negalėjo keltis iš lovos. Apsipraususi ir šiek tiek apsitvarkiusi, paklausiau sesers dar vieno dalyko, kuris naktį man nedavė ramybės. Nenorėjau motinos daugiau varginti, tai priejau prie sesers lovos ir štai ko pasiteiravau:

— Kur palaidojote sušaudytą Jonelį?

— Mes nežinome, kur jis palaidotas, — atsakė sesuo. — Kai rusai, nei mums, nei Joneliui nieko nesako, prie vartų ji sušaudė, tai mus smarkiai sukrėtė. Toks Jonelio nužudymas kiekvieną mūsų visiškai parbloškė, tarytum kas mus būtų perkūnų priitrenkęs. Motina tikiai suriko "Vai, keli mano brangiausius!", žengė žingsnį artyn prie jo ir sukruto. Ji norėjo pasiekti Jonelį, bet nepajėgė. Jonas krito negyvas nuo trijų kulku.

Tuo pat prie kritusio mūsų brolio priejo aukštas sovietų karininkas ir paleido į jį dar vieną kulka.

Raudonosios Armijos kariai, kurių pasibėgus užfrontėje atlikę "didvyrišką darbą", prie jo ir motinos sušaudė jų sūnų, buvo patenkinti, "atlikę savo pareigą". Kurį laiką pastoviniavo prie lovos, o vėliau pristatė mašiną ir rengėsi iškelti į Jonelio lavoną. Tėvas, kuriam širdį skaudėjo, kaip ir mums, vis dėlto nuėjo prie rusų karininko ir tarė: "Leiskite man palaidoti savo sūnų". Rusai ir klausyti nenorėjo. Jonelio lavoną įsivedė į mašiną ir išsivežė. Kur jie jį nuvežė, ir kur jis buvo pakastas, mes ir šliandien nežinome.

Daugiau saviškių apie Jonelį neklausinėju. Daugiau man ir negalėjo pasakyti.

SUNKU ATSIŠVEIKINTI SU ALPS.
TANCIA MOTINA

Atėjo laikas atsisveikinti. Skaudžiausia, žinoma, buvo turti sudie motinai.

— Dukrele, daugiau aš tavęs nebematysiu, — tarė ji ir pradėjo ašaroti.

Ką aš jai galėjau pasakyti? Jei būčiau pasakiusi, kad pasimatysim, tai būčiau melavusi. Ji, 80-uosius metus eidama, taip pat žinojo, jog tai yra paskutinis mudviejų pasimatymas. Priglaudžiau senutės galvą prie krūtinės, prispaudžiau ir pati apsišveikiau...

Kada mašinon įlipęs šoferis užvedė motorą, senutė nesusivaldė. Ji dar pajėgė ištarti:

— Dukrele mano, mieliausioji mano, pamik mane iš šio pragaro... Mes čia visi pražūsim...

Prižadėjau jos neužmiršti, bet pamiti jos iš komunistų vergijos negaliu.

Beglausdama senutę prie krūtinės, pastebėjau, kad ji jėgų neteko ir pradėjo alpti. Laimė, kad tai įvyko šalia durų, prie suolelio. Pasodinau senutę visai pabalusią ir be žado. Pati atsisėdau greta jos ir laukiau, kad visai nesusidribytų. Tuo tarpu vaikai atnešė vandens... Motina visai apalpo. Negalėjo pakelti atsisveikinimo...

Apalpusią motiną ir palikau, nes palydovė mane vilkte nuvilko į mašiną.

(Bus daugiau)

R. VILIAUS

VAKARŲ VEJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšto viršelis. Pasirūpinti poezija, kai atsiųsime pinigų.

VOXIU adresu.

Pašto adresas: 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius

1738 S. Mannheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
ir kas antrą seštantadienį 8-9 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2725

TEL. 233-8553

Se. 500 855-4504, Page 64653

DR. A. B. GLEVECKAS

GYTOJAS IR CHIRURGAS

SCIALYSE: AKIŲ LIGOS

1907 West 103rd Street

CHICAGO, ILL. 60643

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

CHICAGO, ILL. 60643

2611 W. 71st St. Tel. 787-5147

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

CHICAGO, ILL. 60643

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Joniskiečių Labdarybės ir Kultūros klubo susirinkimas įvyks antradienio 6 d., 1 val. popietį, vyksiantis 4200 W. 41st Street. Nariai prašomi atsikvies, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Ruošiamasi naujoms vairs.

A. Karys

LOS ANGELES, CALIF.

(Atkelta iš 1 psl.)

torų įgaliojimą siuntinius priimti ir mutus surinkti.

Panašus atsikviesimas

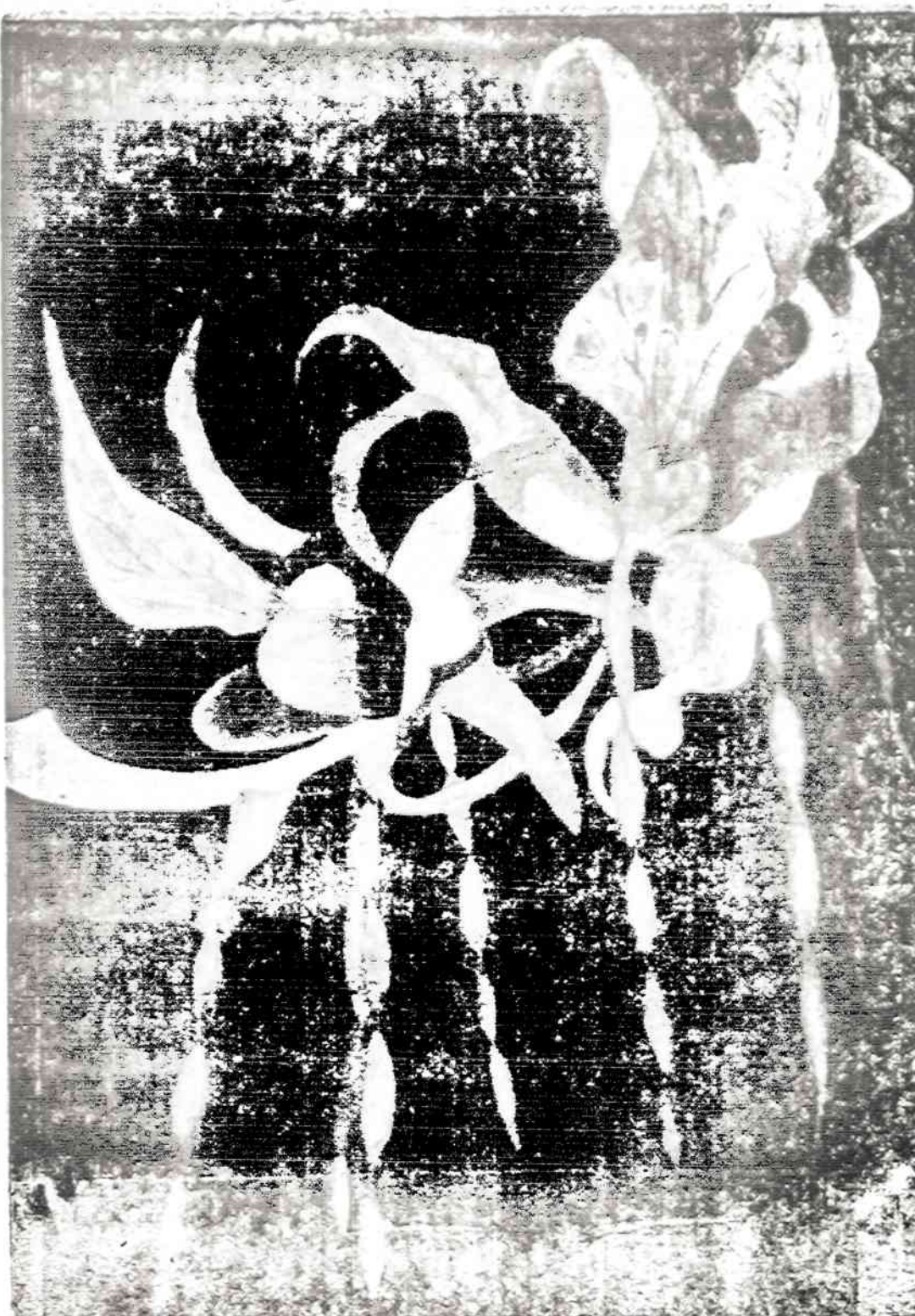
J. Karvelio knygoje

Jonas Karvelis 18.9 m. išleido asmeninių knygų "Plekybės, ko kėiu". Be kitų įvairių plekybės sričių, Jonas Karvelis Chicagoje gyvenamas kurį laiką priima ir siuntinius persiųsti į Sovietų Sąjungą. Turėjo tuomet New Yorko veiksmos General Parcel Service, Inc. pavedimą siuntinius priimti ir mutus išrinkti. Po kurio laiko pradėjo siuntiniai adresatų nepasiekiant, nes centrinė firma, kaip ir dabar Globe Parcel, surinkti mutus nesumokėjo Sovietų Sąjungai.

Jonas Karvelis labai smulkmeniškai aprašo, kiek vargo, rūpesčio, nemalonių prieštų išgyventa, kiek nuostolių turėta, ko pavyko "įstrigusių" siuntinių atgauti, sutvarkyti ir vėl adresatams pasiųsti.

Šį kartą irgi ne vien siuntinių savininkams bei adresatams nemalonių ir nepatogumų susidarė, bet ypač tų kontorių savininkams, kurie tvarkingai siuntinius ir pinigus išsiųdavo, kai Globe Parcel savininkai su pinigais pasiskelbė bankrote esą.

Šiandien ar taip, bet juk daug peticijų Amerikos valdžiai rašyta, kad sutvarkyti siuntinių į Sovietų Sąjungą siuntimą, tačiau palaida bala lieka: aukšti Maskvos muitai plėšė aplėšia siuntinius, o, be to, dar esama ir progos Sovietų Sąjungos įgaliojimų tų muitų rinkėjams taip reikalus tvarkyti, kad jie atsiduria bank-

1939 m. J. Stankūnienė iš gėlių ciklo — aliejus 1974

A.A. Elenos Bagdžiuviene's penkerių metų mirties sukaktis

Elena Bagdžiuviene

1984 m. kovo mėn. 5 d. suėjo penkeri metai, kai amžinybėn išskeliavo Elena Bagdžius, myli-

rolo teisme, o nukenčia siuntėjai.

Tai gi, praėjusių metų spalio mėn. pradedant, per Globe Parcel išsiųsti siuntiniai yra Maskvos rąkose. Ar jie bus atiduoti adresatams, ar gražinti siuntėjams — žinių dar nėra.

ma žmona ir motina. Už jos siųstą bus atnašaujamos šv. Mišios, kovo mėn. 8 d. 7 val. ryto šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke, 69-tos gatvės (Lithuanian Plaza Ct.) ir Washburn Ave. sankryžoje. Artimi giminės ir draugai prašomi už Elenos sielą šių Mišių metu pasimelsti.

Chicago šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse jos kapas atžymėtas šviesiai pilkos spalvos granito paminku su įgraviruotu Aušros Vartų Marijos paveikslu ir įrašu "Marija, globok mūsų Tėvynę ir jos vaikus".

Elena buvo gimusi ir augusi Amerikoje, Chicago mieste, Brighton Parko apylinkėse. Lankė Brighton Parko parapijos pradžios mokyklą lietuvių kalba. Baigė lietuvių kalba Marijos Akademiją Chicagoje, seselių kazimieriečių vadovaujamą. Dabar ši mokykla vadinasi Marijos aukšt. mokykla. Ir anglų kalba baigė Kelly High School Chicagoje.

goje. Abiem kalbomis laisvai kalbėjo, be jokio akcento.

Jau besimokindama aukštesniojoje mokykloje, kiek sąlygos jai kildavo, reikėdavo visuomeninėme darbe. Priklausė Našlaičių organizacijai. Tada daug darbavosi, rinkdama aukas našlaičiams vaikams, jiems suteikiant pagalbą.

Antanui Vanagaičiui suorganizavus Margutį, lietuvių kalba radijo valandėlę, Elena su savo draugėmis ir draugais pašventė daug valandų savo jaunystėje šios programos išpildymui.

Kaip Lietuvoje, taip ir Chicagoje, buvo jaunlietuvių organizacija, kurios Elena buvo narė ir ilgametė sekretorė.

Paskleidžius American Lithuanian Roman Catholic Womens Alliance knygos lapus, rasime juose Eleną kaip 46-tos kuopos narę ir kelių metų sekretorę. Priklausė ir Vytauto Didžiojo saulių rinkinei. Buvo Art Schefner Mart rūbų siuvyklos vyriausioji finansų sekretorė. Daugelį į Chicago atvykusių lietuvių ji padėjo gauti darbo šioje siuvykloje. Teko dar labai daug rašyti, norint paminėti šios kilnios moters aukštus darbus. Ypač verta pažymėti, kad visur, kur ji tik priklausė ar veikė, ji visada buvo su šypsena veide, visada pasiryžusi pirmutinę ištiesti pagalbos ranką. Be to, ji organizacijų veikloje labai gerai orientavosi politiniams ir visuomeniniams klausimams.

Pailko nuliūdusi vyrą Juozą, sūnų Joną su šeima. Tikrai galia, kad Elenai neteko džiaugtis augančia anūke.

Negailėstinga ir belaike mirtis išskyrė iš šeimos žmoną, motiną ir močiutę.

Tuoju po šv. Mišių atnašavimo bažnyčioje, giminės ir draugai susirinks Ramunės restorane, 2547 W. 69th St. Kan. Vaclovas Zakarauskas ten pasakys maldą ir bus prisiminta velionė Elena ir jos visuomeninė veikla.

Giminės draugai ir geri pažįstami prašomi su šeimos nariais kartu pabuvoti nors valandėlę.

M. V.

• Vertiau žmogum, pavirto sukčium.

• Vilką mini, vilkas keliu bėga.

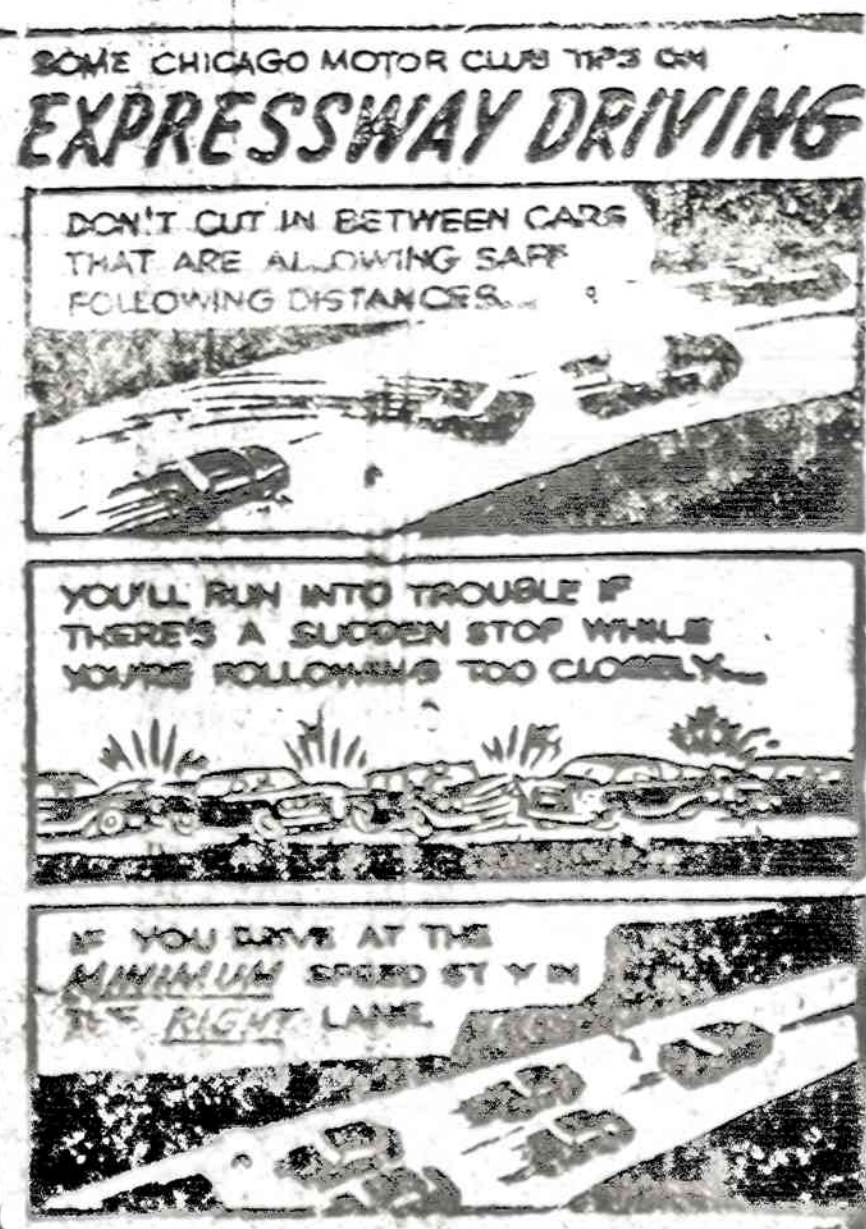
• Versių išėjo, jaučiu parėjo.

BIELIŪNAS

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED SET BY THE RIGHT-LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis

FD. LE.

(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.

Chicago, IL 60608

24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

CHILŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

